

- розвиток в процесі навчання таких моральних якостей як дисциплінованість, організованість, доброзичливість, порядність, чуйність, ввічливість, повага до старших, чесність і правдивість, формування вміння правильно оцінити свою поведінку та діяльність, дотримання культури зовнішнього вигляду, правил поведінки у суспільстві;
- формування в процесі вивчення навчальних дисциплін національної свідомості, поваги і любові до рідної землі та історії свого народу; потреби постійного морального вдосконалення, засвоєння національних норм і традицій, духовної культури народу, моральних форм поведінки і якостей, що є регуляторами взаємовідносин в суспільстві;
- забезпечення потреби особистості в самореалізації, духовної єдності поколінь, передача молоді соціального досвіду, своєрідності світогляду, національної ментальності [2].

Отже, професійна компетентність майбутнього вчителя формується у першу чергу на засадах моралі як духовно-практичного освоєння світу.

Потрібно зазначити, що духовно-моральний розвиток сучасного вчителя зумовлюється єдністю його культурного, духовного та інтелектуального розвитку. Духовно збагачена людина відтворює свій світ у творчому потенціалі, така особистість завжди натхненна та надихає інших. Тому вчитель XXI століття має бути креативним, володіти новими інструментами мислення й спонукати до цього учнів. Головне завдання сучасного навчання і виховання – перенесення уваги з процесу «передачі знань» учням на процес «здобуття знань», організацію спільного пошуку розв'язання певних проблем. Творча діяльність відтворює внутрішній світ людини, а отже і її духовний світ.

Важливу роль у процесі духовно-морально виховання студентської молоді в умовах університетської педагогічної освіти є вивчення педагогічних дисциплін, які мають відношення не тільки до навчання і виховання підростаючого покоління, але й до всіх сфер суспільного життя.

Таким чином, духовно-моральний розвиток студента в умовах університетської педагогічної освіти визначається освіченістю, глибиною культурних запитів та інтересів та передбачає постійну працю душі, прагнення до самовдосконалення, перетворення простору власного внутрішнього світу за законами істини, добра і краси. Тому прогресивні системи підготовки вчителя в світі й Україні зокрема, орієнтуються на інтелектуальний і креативний розвиток студентів на основі їх духовно-морального зростання.

Список використаної літератури

1. Андрущенко В. Вчитель XXI століття : нова стратегія Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2016. – № 4. – С. 5-14.
2. Главацька О. Основи самовиховання особистості: навч.-метод. посіб. / О.Главацька // Тернопіль, 2008. – 206 с.
3. Паламар С. П. Проблема формування духовно-моральних цінностей студентів в умовах освітнього середовища / С.П. Паламар // Освітологічний дискурс: електронне наукове фахове видання. – 2017. – № (3-4). С. 221-234.

Анастасія ДЕРЕВ'ЯНКО

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ІНТЕРАКТИВНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Розвиток вищої освіти третього тисячоліття відбувається в умовах стрімкого розвитку сучасного інформаційного суспільства. Якість професійної підготовки фахівця в усьому світі визначається його професійною компетентністю, яка свідчить про особливості й перспективи фахової підготовки.

Людина в XXI столітті повинна володіти знаннями і вміннями користування комп'ютерної техніки з метою інтеграції у світову інформаційну спільноту. Тому використання мультимедійних засобів в навчанні особистості стало однією з основних задач освітнього процесу в кожній розвиненій країні світу. Це дає можливість майбутнім фахівцям розширювати свої знання і світогляд, набувати нових навичок в процесі користування новітніми інформаційними технологіями, а також збільшує інтерес до вивчення змісту навчального матеріалу.

Запровадження освітніх інновацій та інтерактивних технологій у педагогічний процес вищої школи викликано також необхідністю доцільного поєднання освіти і науки: підготовкою фахівця, який здатний системно і конструктивно мислити, швидко орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі, приймати креативні рішення, генерувати принципово нові ідеї в різних галузях професійної діяльності.

Аналіз наукових джерел показує, що проблема розвитку й запровадження мультимедійних інтерактивних освітніх технологій в навчальний процес вищої школи вивчалась багатьма вітчизняними й зарубіжними вченими – В. Биков, О. Бобарчук, А. Верлань, Ю. Жук, В. Імбер, С. Лобода, М. Мелешко, О. Пільгусва, Л. Подворна, В. Садикова, О. Соколюк, Н. Тверезовська, М. Шишкін та ін.

Метою нашого наукового пошуку є визначення умов доцільного використання мультимедійних інтерактивних освітніх технологій у навчально-виховному процесі вищої школи.

У сучасній науці мультимедіа розглядається як система комплексної взаємодії візуальних та аудіо ефектів під управлінням інтерактивного програмного забезпечення з використанням сучасних технічних і програмних засобів, які об'єднують текст, звук, графіку, фото, відео тощо в одному цифровому відтворенні. Гіпермедіа визначається як система комп'ютерних файлів, що зв'язані за допомогою гіпертекстових посилань для переміщення між мультимедійними об'єктами [1].

Також науковці виокремлюють апаратні мультимедійні засоби, до яких відносять комп'ютер з процесором, мультимедіа-монітором із вбудованими стерео-динаміками, TV-тюнери, звукові плати та програмні мультимедійні засоби – програми та проблемно орієнтовані мови програмування, що враховують особливості ММ.

Як показує дослідження, в освітньому процесі вищої школи активно застосовуються мультимедійні технології як засоби при проведенні різного типу занять. У процесі читання лекцій використовуються презентації, що містять різні види інформації: текстову, звукову, графічну, анімації. Велику популярність набули електронні підручники, вони є одним із інструментів самостійної підготовки з предмета. На практичних заняттях – використання тестових програм для закріплення і контролю знань, електронних навчальних зошитів, інтерактивних задачників з різним рівнем складності подання інформації, відео завдань [1; 2; 3].

Мультимедійна інформація відрізняється чіткістю, лаконічністю, доступністю; її навігаційна структура забезпечує інтерактивність, індивідуальний темп роботи в межах програми. У процесі роботи з нею у студентів підвищується мотивація навчання, пізнавальна активність, розвиваються аналітичні уміння. Якщо застосування мультимедійних технологій добре продумане, заняття буде образним, наочним, цікавим, життєвим, дозволить розвивати уміння студентів працювати в парах і групах.

Узгоджене поєднання програмного забезпечення з відео- і звуковим супроводженням текстів, високоякісною графікою й анімацією, характерне для мультимедіа, перетворює його на інформаційно насичений і зручний для сприйняття продукт: мультимедіа постає потужним дидактичним інструментом завдяки здатності одночасного впливу на різні канали сприйняття інформації.

Таким чином, використання мультимедійних технологій дозволяє заощадити час, забезпечує дієвість навчальних матеріалів.

В умовах широкого використання засобів сучасної комп'ютерної техніки в навчальному процесі вищої школи значно зростають вимоги до професійної підготовки викладача. Окрім базових знань, потрібних для здійснення педагогічної діяльності, викладачеві необхідно оволодіти основами роботи з сучасним комп'ютером, уміти застосовувати інформаційно-телекомунікаційні технології та можливості мережі Internet для досягнення визначених навчально-виховних цілей, освоїти нові організаційні форми навчальної діяльності.

Проте, запровадження інформаційних технологій не повинно спрямовуватися на поступове зменшення ролі викладача і обмежувати його вплив на студента. Важливо правильно поєднувати медіа-технології, друківані і рукописні джерела інформації для більш зручного опрацювання матеріалу.

При пошуку матеріалу важливо відноситись сумлінно до відбору інформації. «Інтернет-фейки» все частіше і частіше зустрічаються на просторах мережі, тому важливо перевіряти весь матеріал, для того, щоб не дезінформувати студентів. Якщо ж студент готує матеріал в цифровому форматі, то потрібно враховувати низку правил при оформленні тієї чи іншої роботи, для того, щоб відповідь була подана чітко, доступно і це було доказом того, що студент володіє вільно цими знаннями.

Одним із кардинальних завдань інформатизації вищої освіти науковці визначають подальший розвиток єдиної системи баз даних та інформаційних ресурсів, забезпечення масового доступу до неї всіх учасників освітнього процесу. У закладах вищої освіти України створюється комп'ютерно-орієнтоване навчальне середовище шляхом формування інтегрованих загальнонаціональних електронних ресурсів, упровадження новітніх відкритих навчальних систем і відповідних педагогічних технологій. Викладачі працюють над створенням високоякісних програмних засобів навчального призначення, електронних посібників, освітніх Інтернет-порталів, електронних бібліотечних систем, технологій дистанційного навчання.

Аналіз наукових джерел і практика використання мультимедійних технологій у навчальному процесі вищої школи показує, що існує також і низка проблем, що стосуються змісту, методів, організаційних форм і засобів навчання:

- матеріальна база закладів вищої освіти не до кінця відповідає вимогам організації сучасного інформаційного освітнього середовища;
- існує невідповідність між стрімким розвитком комп'ютерних технологій та рівнем їх використання у практиці викладання вищої школи;
- більшість студентів частіше використовують мережні технології для, спілкування, ігор тощо;
- поширення в мережі неякісної, підробленої та імітованої інформації, що дезорієнтує при вивченні навчальних дисциплін [1; 3].

Ці фактори визначають необхідність розробки й побудови цілісної методики запровадження мультимедійних освітніх інтерактивних технологій у навчальний процес вищої школи.

Таким чином, використання мультимедійних освітніх інтерактивних технологій у навчальному процесі вищої школи сприяє реалізації особистісно орієнтованого підходу у підготовці фахівців, оволодіння ними основами сучасної інформаційної культури; забезпечує індивідуалізацію та диференціацію навчання, покращує якість подачі та ефективність засвоєння навчального матеріалу, збагачує зміст освітнього процесу.

Список використаної літератури

1. Білоус О. С., Федорук Ю. А. Використання інноваційних технологій навчання у вищій школі / О.С. Білоус, Ю.А. Федорук // Contemporary innovative and information technologies of social development: education and legal aspects: series of monographs. Monograph 24 / edited by Aleksander Ostenda and Iryna Ostopolets; Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts, Katowice School of Technology. – 2019. – С. 134-141.

2. Демехіна І. П. Мультимедійні засоби навчання як вирішальний фактор ефективності навчального процесу [Електронний ресурс] / І. П. Демехіна // Режим доступу: <http://intkonf.org/demehina-ip-multimediyini-zasobi-navchannya-yak-virishalniy-faktorefektivnosti-navchalnogo-protsesu/>

3. Синиця М. О. Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі ВНЗ як засіб формування педагогічних знань // Професійна педагогічна освіта: становлення і розвиток педагогічного знання: монографія / за ред. проф. О. А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014 – С. 418-438.